

Monumentnummer*: 507125

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 juli 1997
Kadaster deel/nr 82655/63

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Harlingen Harlingen Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
BY Begraafplaatslaan 1, graflocatie A 16/25, Harlingen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Harlingen A 8931

Omschrijving**

Inleiding

Het GRAFMONUMENT voor H.W. Brouwer (1874-1916) bevindt zich vanaf de ingang gezien op het rechter perk van de derde rij perken van de Algemene Begraafplaats te Harlingen, aangelegd rond 1865. Het grafmonument is in 1916 vervaardigd - het jaar van overlijden van H.W. Brouwer - naar ontwerp van keramist W.C. Brouwer (1877-1933). Het opschrift luidt: H.W. Brouwer, Liefde Plichtbesef Zelfverzaking 3 maart 1874 - 22 november 1916. Aan de achterkant van het monument zijn de letters R.I.V. (RUST IN VREDE) ingebeiteld.

Omschrijving

Het grafmonument is aedacula-vormig en opgebouwd uit keramische elementen. De versieringen zijn kenmerkend voor het werk van W.C. Brouwer. Aan de voorzijde is in een nis een asurn geplaatst, symbool voor vergankelijkheid en dood. Op de twee treden ervoor zijn van boven naar beneden respectievelijk de geboorte- en de overlijdensdatum ingebeiteld. Op het aan weerszijden uitstekend basement hiervoor staan twee kleinere vazen. De licht gebogen, frontonvormige en getrapte bekroning (waarin Art Nouveau-motieven zijn verwerkt) heeft een segmentbogige afsluiting en wordt verfraaid door een halfronde boog met versiering waarin het opschrift LIEFDE PLICHTBESEF ZELFVERZAKING is verwerkt. Boven het opschrift is de naam van de begravenen ingebeiteld. De halfronde boog

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

steunt op pilasterachtige, trapsgewijs terugspringende stijlen. Op de achterzijde zijn boven in de bekroning de letters RIV (Rust In Vrede) ingebeiteld. Het eigenlijke graf wordt begrensd door twee liggende stenen.

Waardering

Het grafmonument voor H.W. Brouwer op de Algemene Begraafplaats te Harlingen, beeldhouwd in 1916, is van cultuurhistorisch en kunsthistorisch belang:

- als bijzondere uitdrukking van een culturele ontwikkeling;
- als essentieel onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch en kunsthistorisch van nationaal belang is;
- als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling, met name binnen de grenzen van de provincie Friesland;
- wegens de grote mate van typologische zeldzaamheid binnen de grenzen van de provincie Friesland;
- wegens de plaats die het inneemt in het oeuvre van keramist W.C. Brouwer;
- wegens de esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- wegens het materiaalgebruik en de ornamentiek die kenmerkend zijn voor het oeuvre van W.C. Brouwer;
- wegens de bijzondere samenhang tussen functie en toegepaste symboliek;
- wegens de gaafheid;
- in relatie tot de visuele gaafheid en het aanzien van het complex en de omgeving.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument